

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 23 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročne brez istodobne vrošljivatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rekopi si se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenštva telefon št. 85.

Važen shod.

Iz Maribora, 7. maja.

V nedeljo, dne 13. t. m., ima politično „Slovensko društvo“ v Mariboru svoje letno zborovanje. Med drugim je naznajen tudi govor gosp. poslanca Robiča o političnem položaju. Pričakujemo torej, da bodo vendar že enkrat izvedeli, kako je moglo priti v zadavi volilne reforme, v kolikor se tista tiče štajerskih in koroških Slovencev, do take vladne predloga, da jo moramo smatrati naravnost za produkt izdajstva od strani tistih slovenskih poslancev, ki so tozadavno meštarili z ministri. O tem upamo, da nam bo dal g. Robič točen in jasen odgovor, in sicer manj hinavski in bolj odkritosčen odgovor, nego ga je dal v tej stvari zadnjič v Ljubljani dr. Šusteršič. Upamo, da nam bo gosp. Robič osobito tudi povedal, kako je bilo Šusterščevim poslancem pri „pogajanjih“ z ministri najvišje tole načelo: da je za štajerske in koroške Slovence večje vrednosti „mal“ pa sigurnih, kakor pa „veliko“, toda ne-sigurnih mandatov. In kako je prišlo, da je to „načelo“ gospode tako premotilo, da se je n. pr. na Koroškem 80.000 Slovencev na milost in nemilost izročilo nemškim kremljem, dasiravno pri nas že celo otroci govorje, da bi bilo bolje, ako bi bili na Koroškem vsi Slovenci združeni v enem volilnem okraju, kakor pa da se na tak nečuven način razmrevari slovenski del dežele. G. Robič nam bo tudi razložil, kako so izdelali Šusterščijanci za Spod. Štajer tri načrte: enega za 8, enega za 7 in enega za 6 volilnih okrajev in kako so vse tri načrte obenem izročili ministru, češ, da naj uporabi načrt za 8 volilnih okrajev, ako nam jih vlada toliko prisodi, ako pa nam jih prizna samo 7, da upošteva načrt za 7 volilnih okrajev, če bi pa vlada spoznala, da smo vredni

samo 6 mandatov, da bi se minister tedaj izvolil milostno ozirati vsaj na načrt za 6 volilnih okrajev. In g. Robič nam bo razložil, tako upamo, kako je mogel biti minister tako predrzen, da se je odločil, da načrt s 6 volilnimi okraji, ko vendar načrt z 8 volilnimi okraji jasno kaže, da so „zahtevali“ Šusterščijanci za Spod. Štajer 8 mandatov in ne 6!! Vse to in še druge tozadevne podrobnosti nam bo gosp. poslanec na nedeljskem zborovanju v Mariboru natančno pojasnil, da pride v to za vse Slovenstvo važno zadevo že enkrat nekaj več luči, in da bodo vedeli, pri čem da smo. Potem bomo pa govorili naprej!

Gospodarski boj.

Zadnji čas so začeli klerikalci z veliko strastjo oznamjevati gospodarski boj proti slovenskim liberalnim trgovcem in obrtnikom. Začeli so s tem na shodu v hotelu „Union“ in nadaljevali so to v nedeljo na shodu v Dobropoljah. Najznanankejši vseh kranjskih učiteljev, vitez „podre peči“, Fran Jaklič, je v Dobropoljah s posebno vnenom klical na gospodarski boj in pozivjal ter rotil klerikalne kmete, da morajo politični boj prenesti na gospodarsko polje.

Takih poskusov smo doživeli v zadnjih petnajstih letih že več. Spominjati se je treba le brezstevilnih konsumnih društev, ki so jih klerikalci poklicali v življenje z izrečnim namenom, uničiti samostojne trgovce in obrtnike na deželi, in raditega preganjanja liberalnih trgovcev in obrtnikov v klerikalnih listih.

Doslej so se taki poskusi vselej izjavili. A klerikalci niso obupali in hočejo, kakor se vidi, zdaj začeti novo vojno. Tega oznamjevanja gospodarskega boja pa ni tragično jemati iz tega preprostega razloga, ker večjih in trdnejših klerikalnih trgovcev in obrtnikov na Kranjskem sploh ni. Nekaj kramarčkov po vseh, nekaj žagarjev, krojačev in črev-

larjev po kmetih imajo pač klerikalci na svoji strani, vsi boljši trgovci in obrtniki pa so liberalci. Klerikalno oznamjevanje gospodarskega boja je vsled tega le bolj preračunjeno na to, da bi se z njim plasilo liberalne trgovce in obrtnike, kajti realnega uspeha ni pričakovati, realen uspeh ni mogoč, ker, naj klerikalni kmet že tu ali tam kupi svoje potrebščine, pri liberalcu jih mora kupiti. Vse to oznamjevanje gospodarskega boja nima drugega namena, kakor ta, loviti zavarovancev za škofovo napol bankerotno zavarovalnico in klijentov za teh par klerikalnih odvetnikov, ki nikamor ne morejo priti naprej, ker jim celo klerikalni kmet nič ne zaupa.

Eno pa povemo klerikalcem: da bi gospodarski boj, če se začne, klerikalnim kmetom lahko veliko več škodoval, kakor pa liberalnemu meščanstvu. Dandanes v času izbornih in vsestranskih prometnih zvez je ravno konsumentom kaj lahko voditi gospodarski boj proti kmetskemu producentu. Naj le kmetje pomislijo, kake posledice bi imelo bojkotiranje domačega vina. Kam pa naj naš vinogradnik proda svoje vino, če ne domačemu gostilničarju. Če prisilijo tega odjemalcu, da opusti to vino, bodo v dveh letih vinogradniki tako udarjeni, da bodo to čutili deset let. Istotako je z mlekom in raznimi drugimi pridelki. In da je konsumentom precej lagje voditi gospodarski boj, kakor producentom, to mora uvideti tudi najbolj zaslepljeni klerikalec. Koliko časa pa je tega, kar je bila v Ljubljani mlečna vojna, ki je za kmete tako žalostno končala. Pri tej vojni pa se niti začelo ni s sistematičnim delom. Denimo pa slučaj, da pride kje do resnega gospodarskega boja, kakor leta 1873. v Frankfurtu. Tam se je nekaj trgovcev posvetilo dobavljanju živil in s sistematičnim delom je bil Frankfurt v šestih tednih tako na dobrem, da je lahko bojkotiral kmetovalce in

jih v nekaj daljih tednih tako ugnal, da jim žive dni ne pride več na misel, začeti gospodarski boj.

Klerikalci se igrajo z ognjem, ali enkrat se znajo hudo opeči. Živila so povsod po Kranjskem tako draga, da ni več izhajati, dosti dražja, kakor v drugih deželah. Naj klerikalci le ščujejo. Nekeg dne bo struna počila in nastal bo res gospodarski boj, ki pa ga bodo klerikalni kmetje dosti huje občutili, kakor liberalni meščanje.

Konference pri ministrskem predsedniku.

Dunaj, 7. maja. Za poslancem Pergeltom, ki je tolmačil zahteve Nemcev na Češkem, je sprejel princ Hohenlohe načelnika maloruskega kluba poslanca Romanczuka, ki je najodločneje protestoval proti temu, da bi zvišanje galiških mandatov prišlo le Poljakom v prid. Tudi proti razširjenju deželne avtonomije se je izrekel posl. Romanczuk.

Nato je prišel k ministrskemu predsedniku posl. dr. Ploj, ki je povedal po konferenci o svojih vtiskih sledče: „Dobil sem vtisk, da si princ Hohenlohe na vso moč prizadeva, da izvede volilno reformo in da bo zastavil vse sile, da odstrani množeče se zapreke. Ministrskemu predsedniku sem izjavil lojalno in odkrito, da bomo s svojimi ožjimi pristaši iz Štajerske vkljub temu, da smo zagovorniki splošne in enake volilne pravice, glasovali za vladno predlogo le tedaj, ako se izvedejo v njej spremembeglede Koroške in Spodnje Štajerske. **Koroška mora brezpogojno dobiti dva slovenska mandata.** Razdelitev volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem je krivična in posebno se ne more odobriti razdelitev dveh mestnih mandatov, ker se ne

sme le za Celje ustanoviti poseben mestni mandat. Princ Hohenlohe je med razgovorom opetovan o povdarjal, da je splošna in enaka

volilna pravica neobhodno potrebna, ki je ni mogoče več zavlačevati. Vkljub temu se zdi še zelo dvomljivo, ali bo mogoče reformato rešiti parlamentarno. Tudi o parlamentarizovanju ministrstva se je razpravljalo in v tem oziru sem izjavil, da bi za vsak tak slučaj seveda tudi Jugoslovani morali zahtevati primerno zastopstvo v ministrstvu. Iz pogovora sem dobil vtisk, da se princ Hohenlohe ne bavi neposredno s parlamentarizovanjem ministrstva, ker je mnenja, da je treba preje urediti celo vrsto drugih važnih zadev“.

Popoldne je sprejel ministrski predsednik predsedstvo češkega kluba in člane parlamentarne komisije. O konferenci se je izdal komunikate, kjer je povedano, da je ministrski predsednik opetovan zagotovil, da hoče izkazovati češkemu narodu največjo naklonjenost, zato pa češki narod tudi nima vzroka, da bi bil napram novi vladni nezaupljiv. V imenu ministrskega predsednika je izjavil posl. dr. Pacák, da so vse vesti o kakem kompromisu med Čehi in prejšnjo vladom, oziroma Nemci, v zadevi volilne reforme popolnoma izmišljene. Češki klub si bo uredil svoje postopanje napram novi vladu po tem, kako se bo vedla vladna napram znamen češkim zahtevam, ki jih je prejšnja vladna javno v parlamentu proglašila za upravičene. Glede vladne volilne reforme zastopa klub staljše, da vladni načrt ne odgovarja enaki volilni pravici; ministrskemu predsedniku je klub s številkami dokazal, da načrt daje neopravljeno prednost Nemcem. — Ker se v današnji seji ni doseglo sporazumljene, povabil je ministrski predsednik Čeha za petek zopet k konferenci.

Načelnik poljskega kluba pride jutri zopet k ministrskemu predsedniku. Zatrjuje se, da je princ Hohenlohe pripravljen, dovoliti Poljakom 100 mandatov za Galicijo.

pisatelja-trpina v svojo rakev pri Sv. Krištofu, kjer naj v društvu sebi enačih duševnih velikanov čaka veselega vstajenja.

* * *

Josipu Podmilšaku (recte Podmilščaku) je tekla zibel, v katero ga je bila v 24. dan meseca marca leta 1845. položila vila rojenica, pod kmetskim krovom v Krašnji, vasi moravske dekanije. Pradedje so mu še l. 1. 1830. domovali pod „Miljem“, vasici št. ožbalške župe — od tod pisateljev priimek*) — ter se potem preselili v Krašnjo. Rodovna mu koča, od katere si je nadel pisateljsko ime, nosi še dandanes domači naznam „pri Andrejčkovi“.

Jožetov oča Andrej je zarodil troje dece, namreč hčer in dvoje sinov: Andreja in našega pisatelja. Jože je kazal že na domači osnovni šoli sila bistro glavico. Tedanj krasnijski župnik in slov. pisatelj, Jurij Varel, je zato pregorobil siromašnega očeta — kočarja, da pošle svojega sinca v ljubljanske šole, obečajoč mu tudi svojo gmočno pomoč.

*) Vide „Ljubljanski Zvon“ II. 1882. leta, Pag. 630.

(Konec prih.)

LISTEK.

Slovenski pisatelj Andrejčkov Jože - Podmilšak.

(Reminiscencia povodom prenosa njegovih smrtnih ostankov v rakev „Pisateljskega podpornega društva“ pri ljubljanskem Sv. Krištofu v dan 10. t. m.)

Kdo spominja se nekdanjih, v revni zemlji pokopanih?

S. Jenko.

Na Božič 1874. leta, ko sem se baš mudil na kratkem dopustu v novi Emoni, sem dozadal, da je na sveti večer v ljubljanski bolnici umrl na pljučni bolezni telegrafske činovnik Josip Podmilšak, pod psevdonimom Andrejčkov Jože širom našega domovja znani plodoviti poljudni pisatelj slovenski.

Dijaku-negodetu še mi je imponeiral pokojnik. Ko sem na ulici slučajno ga srečaval, tedaj vitkega, visoko vzaslega mladeniča z redko brado, v črni surki in s sokolsko čapko na glavi — vselej sem ga pozdravljal, v svesti si, da snemam klobuk pred slovenskim pisateljem! Do-

misil sem se o smrti njegovi, kolikrat sem se naslanjal ob njegovih spisih, priobčenih v Glasniku, Besedniku, Zori, v publikacijah Mohorjeve družbe in Matice Slovenske, v Slovenski Taliji in Venčku, ter obžalovaje kruto usodo, ki ga je niti 30-letnega položila na mrtvaški oder, sklenil, da mu i jaz izkažem zadnjo čast.

Neprijazen zimski dan je bil na Štefanovo imenovanega leta, ko smo se čestitelji umrlega v pičlem številu zbirali pred velikimi vrati bolničnimi, odkoder se je imel vršiti pogreb. Priredili so mu ga ožji kolegi njegovi dokaj dostojno. Čitalnični pevci ljubljanski so mu in ob odprtih gomilih zapeli v zadnjem pozdrav „Blagor mu“ in „Jamica tiha“. Pokopal ga je bolnični kurat Josip Turek. Zagreblj smo ga pri Sv. Krištofu na starem pokopališču, na levo v 22. vrsti, blizu poti, ki vodi med velikim križem in sedanjo mrtvaščino.

Nad eno leto se nihče ni brigal za zapuščeni, pozabljeni grob pisateljev, l. 1875. pa se spomni pokojnika plemeniti mecen, dr. I. R. Razlag, bivši deželni glavar kranjski. Da mu

prirediti gomilo ter mu na lastne stroške omisli malo marmornato na grobno pločo z napisom:

†
Jožef Podmilšak
Andrejčkov

† 1874.

Nad deset let je potem preteklo v neskončno večnost, ko nisem zasmogel na ljubljansko grobje.

Vest ta čas sem bival zelo oddajan od stolnice slovenske zemlje. 1885. l. jeseni stoprve se mi je zopet nudila prilika, da posetim grobove svojcev in obenem tudi gomile naših rojakov. Počivališča Andrejčkovega Jožeta pa mi vzliz dolgemu iskanju ni bilo najti moč. Slučajno srečam tedanjega, zdaj že tudi umrlega cerkvenca Mediča, ki me povede k njemu.

Ostrmel sem! Gomila razpala, porasla s travo, epitaf zanemarjen, ves razpran.

„Davno že bi ga bil moral prekopati“, mi je pravil cerkvenec, „nihče se ne pobrini za njegov grob. Ali ker je bil slovenski pisatelj in ker se zanj zanima tudi moj brat, frančiškanski gvardijan o. Kalist, sem ga dozdaj še vedno preskočil.“

Storil sem potrebne korake, nakar je slov. literarno-zabavni klub dal popraviti gomilo. Kasneje mu je še enkrat prečastni gosp. prelat, tedanj. gim. prof. T. Zupan dal obnoviti napis na skromnem nagrobnem spomeniku ter obnovili mu holmek, kateri sta mu gospodični Marija Cimpermanova in Ana Kožuhova okitili s evtvami.

Da se pa od 1890. l. ni brigala meni znana obitelj za pokojnikovo počivališče, ne bi znal danes slovenski svet, kje Andrejčkov Jože sniva večno spanje.

Leta in leta sem se pehal ter moledoval okoli pristojnih faktorjev, naj se odkupi tisto ped zemlje v svrhu, da se ne prekoplje pokojnik, toda zaman. Nedostajalo je vedno tistega nervi rerum gerendarum. Ko si je „Pisateljsko podporno društvo“ zgradilo lastno rakev, sem prosil, da se ga izkoplige ter preneset v to grobničo, toda ni bilo uspeha. Na letošnjem občinem zboru imenovanega društva sem ponevno stavil ta predlog, ki se je, post tot discrimina rerum, sprejel.

Društvo prenese v dan 10. t. m. ob 4. uri popoldne smrtne ostanke

Zasedanje delegacij.

Dunaj, 7. maja. V konferenci med obema ministrskima predsedniki se bo dognalo v prvi vrsti, kadar se naj sklicajo delegacije. Med Gautschem in Wekerlejem je bilo dogovorjeno, da se sklicajo delegacije že v začetku meseca junija hkratki zasedanju, da se odobri proračun za leto 1906. V jeseni bi se sklicalo drugo, daljše zasedanje zaradi proračuna za leto 1907. Ako se avstrijskemu ministrskemu predsedniku ne posreči skleniti kompromisa s parlamentarnimi strankami, se junijev zasedanje opusti.

Konec ogrskih volitev.

Budimpešta, 7. maja. Pri ožji volitvi v Amaczu je bil izvoljen Košutovec dr. Pilissý. Pristaš njegovega protikandidata, Rumuna Lukaciua so se po volitvi zgrabili z zmagovalci. Nastala je z gorjačami taka bitka, da so trije volilci obležali mrtvi, šest oseb pa je bilo hudo ranjenih. Tako so se „častno“ zaključile letosne volitve na Ogrskem.

„Dobroščni“ sultani.

Carigrad, 7. maja. Zaradi izgredov na otoku Samosu obsojene je sultan vse pomilostil z opazko, da se je tolika milost zadnjikrat izkazala. Pomilošenje je prišlo z ozirom na predstojče volitve, pri katerih bi si cer volilci nastopili z orožjem, a tudi civilne garde so na strani nezadovoljnežev. Volilci so preskrbljeni s 5000 puškami.

Pred otvoritvijo ruske državne dume.

Petrograd, 7. maja. Državna duma se otvorila 10. t. m. Poslanci se zborejo zjutraj v Tavriški palači, od tam jih prepeljejo dvorne ekvipaže v carsko zimsko palačo, kjer se prešita v navzočnosti carja in carice prestolni govor. Potem se poslanci vrnejo v Tavriško palačo, kjer si izvolijo predsedstvo. Duma se otvorila šele zvečer.

Lvov, 7. maja. V državno dumu je izvoljenih 59 Poljakov, ki so večinoma narodni demokrati, t. j. pristaši vsepoljske stranke. Na Litavskem izvoljeni Poljaki pa se ne pridružijo poljskemu klubu, temuč ustavnim demokratom.

Petrograd, 7. maja. Ustavno demokratični poslanci, ki bodo imeli v bodoči dumi večino, so imeli dva dni posvetovanje o bodoči taktiki. Stranka je sprejela v svoj program sledeče točke: Odprava smrtne kazni; parlamentarna preiskava proti provzročiteljem nasilstev stare vlade; svoboda in enakopravnost za vse državljanje; splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica za državno dumo; lo-

kalna samouprava z lastnimi organi; reforma kmetskega vprašanja; izpolnitve opravičenih zahtev vsem narodnostim; pomilošenje vseh političnih kaznencov. Shod je z zadovoljstvom pozdravil odpust Wittejeve vlade, a strankina takтика napram novi vladbi bo odvisna od prestolnega govora.

Atentat na gubernatorja Dubasova.

Moskva, 7. maja. Učinek atentata je bil strahovit. Atentator, ki je bil preoblečen v častnika, je imel bombo v šopu vijolic. Gubernatorjev adjutant Konovinc in atentator sta bila na kose raztrganata, dočim je bil gubernator le lahko ranjen. Cela cesta je bila polna zdrobljenih kosov ekipaže. Na vseh sosednjih hišah so popokale šipe. Pozneje so našli še dve trupli, namreč voznika in nekega moža iz vojaškega spremstva. Atentator je bil neznan tujec.

Dopisi.

Iz Črešnjevca na Štajerskem.

Kakor je znano dragim bralcem „Sl. Naroda“, je pri nas kot župnik ljubljanska srajca Ivan, pravzaprav on hoče biti Janez Sušnik. Ta si je sicer pridobil že velik renome, ali zdaj je bil dlje časa pri njem intermezzo. Dne 13. marca t. l. pa je začel obdelavati na prižnici osebno med drugimi tudi Kresnika. Tega moža mi nikakor ne zagovarjam, kajti nemškutar je ali, da spoznamo kranjskega duhovnika, ki je prirogovil na Štajersko, omenimo ta slučaj. Kresnik je namreč začel gospodu na prižnico ugovarjati in nastal je pravcati preprič med božjim pastirjem in med ovco. Nazadnje pa sta se tako pogodila, da se bota pri „Filipih“, namreč na sodnji videla in s tem je bil konec. Župnik, kunštana glava, je takoj spoznal v tem momenje vere od strani Kresnika, dočim je zase seveda trdil, da je oznanjeval božjo besedo. Vsa stvar, namreč ta preprič, pa se je godil po pridi, ko je župnik že odpravil svojo uradno dolžnost in ko bi se bil moral pravzaprav že spraviti s prižnico. Kmalu na to pride vsa stvar pred sodnijo. Ta je pa predložila državnemu pravništvu že a priori, ne da bi zaslišala kako prič. Državno pravništvo si pa tudi ni trlo glave in je predložilo akt državnemu nadpravništvu v Gradcu. To pa je vso stvar ustavil in sicer radi tega, ker župnik takrat, ko je Kresnik mu odgovarjal, ni bil več uradna oseba, čeprav je stal na prižnici, temveč le privatna, ker se je to zgodilo v pavzi med pridigo in mašo. Torej takrat ni motil nobenega pobožnika, ker takrat gojovo ni nobeden molil, ko je župnik razlagal zgodovino svoje in one cerkvene mošnje in o Kresnikovi osebi, temveč kakor je poizvedela žandarmerija, se je vse smejal po cerkvi. — Ce pa bi bil župnik to govoril med pridigo, namreč med „Hvaljen bodi Jesus Kristus“ in „Amen“, bil bi pa gotovo kazniv in sicer ne le Kresnik temuč tudi župnik sam, ker

postelj. Date je ležalo na nji, čisto zvit obraz je imelo, telesce je bilo bolestino in skrčeno.

„Glej, glej, umrlo je —“ Vzvane so se mu misli in ostalo mu je veselje v srcu, da je dete umrlo.

Poklicala ga je Angela z zofe. Sedela je tam in oči so bile objokane. Ali na obrazu je plavala mala, lahna radost, ki je ni morda nihče zapazil.

„Umrlo je gospod Rudolf, umrlo... božjast ga je lomila... Franc je odšel k pogrebnu društvu naročil... Bog ve, da mu je hudo, jako hudo...“

Kakor bi se opravičevala — ali na licu je trepetala radost, ki se ni zapazila.

Stresel je Rudolf Komar ramena in stopil v svojo sobo. Takrat se je spomnila Angela, da mu še ni odgrnila postelje in potekla je za njim. Rudolf pa si je slekel manšeti, jih dal na mizo in bogve kaj mu je prislo na misel, da je dejal popolnoma nepričakovano:

„Prav je, da je umrlo...“

Plaho se je ozrla Angela nanj in videla je, da ni več zlovoljen. In zamežkale so ji oči in nasmejala se je žalostno; Rudolf pa je bil pijan, stopil je k nji in jo objel. In poljubil jo je na lice in med poljubom ji je ponovil z veselja drhtečim glasom:

„Prav je, da je umrlo.“

Angela pa se je hipoma stresla

je izzivanje in osramočenje tudi na prižnici prepovedano. Kmalu na to pa našemu župniku ni pustila spati preosnovitev zakona. Pošiljal je od Poncija do Heroda nekoga svojega kmeta, da bi mu lovil podpis. Dobil je samo tucat. Med drugimi je poslal tudi h županu črešnjevskemu — Lahu Jožefu. Ta pa ga je kratkomalo zavrnil: Idite k okr. glavarstvu s polo; ako to zaukaže, bom pa vseeno podpisal in pečat pritisnil. To je bilo za gospoda dovolj in prihodnjo nedeljo ga je hotel osramotiti pred zbranim ljudstvom s prižnico, rekoč: „Naš župan ni hotel podpisati protestne pole proti preosnovi zakona, rekel je, da će mu okr. glavar pošlje, potem bo že podpisal. Ljudje božji, zdaj vidite, kakega župana imate, mož bere samo slabe časopise in nič ne ve in ne zastopi. Kadar bote volili, le glejte koga volite, saj ptič se po perju poznal“. Župan je gospoda tožil in je dobil ta pri sodišči v Sl. Bistrici kazen 300 kron globe ali pa 15 dni zapora. To vam sporočam, dragi bralci, ker se to marsikje godi, posebno na Kranjskem, da uvidite, da se farja tudi da ugnati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. maja.

— Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je sklenil v svoji seji dne 3. maja, da je smatrati društvi „Akademija“ in „Prosveta“ kot del organizacije narodno-napredne stranke.

— „Kmetska zveza“. Že kakih deset let je tega, kar smo v „Slov. Narodu“ sprožili misel o ustanovitvi stanovskih političnih organizacij in nasvetovali ustanovitev kmetskih zvez. Takratna naša prizadevanja so našla odmev na Štajerskem, kjer se je ustanovila taka zveza, medtem ko se na Kranjskem ni nihče ganyl. Zdaj, po tolikih letih, je dr. Krek pobral našo idejo in je začel snovati kmetske zveze. Ko bi ne bilo liberalcev in socialnih demokratov, kje bi si neki dr. Krek izposojal ideje?

— Kje je predsednik deželnega sodišča v Celovcu? Na Koroskem vlada že od nekdaj prava anarhija, kar se tiče jezikovnih naredb za sodišča. Odkar je pa izpraznjeno mesto predsednika deželnega sodišča, je še slabše. Podrejeni sodniki delajo kakor se jim zljubi; ako je sodnik dobre volje, reši slovenske vloge slovenski, ako pa ni, izda nemško rešitev. Pritož se ne upošteva od prezidija ali pa se sklicuje na starele naredbe iz leta 1862. (!), mesto da se upošteva ono iz leta 1882. v zvezi z novimi razmerami! Predsednik civilnega senata, Jožef Schwentner, rojen Ljubljancan, Krakovčan, ki v svoji mladosti še dobro nemški ni znal, si je zadnjič dovolil šalo, — ne da bi kaka stranka to zahtevala, — da je prepovedal dr. Brejcu, kot zastopniku slovenske, nemščine nevešče

ter mu začela vračati poljube. In strast se je vzdignila v obeh in radost se je jasno začrtala na njenih licih, ko je ponovila za njim:

„Prav je, da je umrlo.“

Ali tedaj jo je v objemu in poljubil postal strah smrti in začutila je spoštovanje pred njo... Iztrgal se mu je in zaklicala je:

„Ne, Rudolf, danes ne... Smrt je v hiši... Pozneje — oprosti...“

Skočil je za njo, pritisnil jo je k sebi in jo vnovič poljubil, strastno, razvneto. Vnovič ga je poljubila, se stisnila k njemu, vnovič se mu je iztrgala; in zbežala je iz kabinta, vrata pa je zaklenila za seboj...“

Slišal je Rudolf, kako se je zavrtil ključ, pamet se mu je povrnila in dejal si je: „Prav ima — smrt je smrt —“

In tisto noč je zaspal prvič po treh tednih dobre volje.

V sobi pa je ležala na zofi Angela, burno so se ji dvigale male prsi in misli so ji pretekale misli. Zatisnila je oči ter si rekla, da se naredi, kakor bi spala, ko pride mož. Zakaj spoznala je, kaj je greh in sramovala se ga je pred možem. Ali srce ji je obenem dejalo, da je greh lep in da se ji ga ni treba batiti...“

Na postelji pa je spalo dete, sklučeno, zvito, sveče se gorele okoli njega in čisto bled obrazec je imelo.

stranke, slovenski pledirati, češ, ker on (Joža) — ex offo — ve, da nasprotoma stranka, oziroma njen zastopnik ne razume slovenščine. V resnici pa je nasprotoma stranka bila tudi slovenska. Dr. Brejč je provociral sveda sklep senata ter se pritožil. To je že skrajna predzrnost od strani nemškarskih sodnikov! Zadnji čas je, da poseže ministrstvo vmes s strogo naredbo. In ta Joža Schwentner baje špekulira na predsedniško mesto! Ta strupeni sovražnik slovenskega naroda, ki se sramuje slovenskega pokoljenja! Rajše naj se pripravi na penzion, potem bo hodil lahko vsaj cel dan in živigtat na „Kreuzbergel“ — ali pa šel nazaj v Krakovo — loviti podkovanega karfa...“

— Shod katoliškega političnega društva v Trnovem na Nostranskem.

Prijatelj našega lista nam piše: Nisem imel namena vašemu listu poročati o slavnem shodu, ki ga je priredilo predpreteklo nedeljo kat. pol. društvo v Trnovem. A

hvalisanje in zavijanje „Slovenčevu“ me je nagnilo, da sporočim svetu popolno resnico. „Slovenec“ laže, da je bila dvorana popolno natlačena! To ni res! V dvorano bi bilo šlo lahko še 50 oseb. Povrh tega jih je okrog 40 sedelo; če bi bili vsi stali, bi jih šlo lahko še več. Na shodu je bilo okrog 200 oseb, med njimi okrog 15 žensk, potem nekaj mladih fantičev, tudi okrog 15. Pravih volilcev je bilo le od 140–150. „Slovenec“ pravi, da so poslušalci gromovito odobravali dr. Krekov govor. To je tudi deloma laž, ker so le nekaj točk pozdravljali, s ploskanjem in živo-klici. Pač pa je vedno za dr. Krekom pritrjeval: „Res je tako“ Mišetov fant, posestnik iz Jasena. A ta fant, kakor tudi nadpolovična večina poslušalcev, ima v vsem tem toliko pojma, kakor zajec o dobruti pečenke! „Slovenec“ dalje laže, da so bili tudi na shodu liberalci in socijalni demokratje. Če ima „Slovenec“ dopisnik svoje pristaže za liberalcev in socialne demokrate, potem pač ne stoje klerikalizem na Krasu na trdnih tleh, kakor pripomina „Slovenec“. Resnici na ljubo povemo, da ni bilo na shodu niti enega liberalca, kaj šele soc. demokrata! Na shodu smo bili le kaki širje radikalno misleči poslušalci! Kako je pa „Slovenčev“ dopisnik videl soc. demokrate, se mi čudno zdi. V naši okolici je samo en usnjarski delavec v Ilirske Bistrici, član rdečega društva in ima tudi to zadevno glasilo naročeno. Pa tega ni bilo na shodu! Od železniških uslužencev na trnovski postaji, od katerih pa tudi nobenega ni bilo na shodu, je pa eden klerikalec, eden liberalec, ostali trije pa nič. Torej ne o liberalcih, še manj pa o soc. demokratih ni bilo na shodu ne duha ne sluha! Tudi o resolucijah ni „Slovenčev“ dopisnik natančno povedal. V prvi resoluciji, ki jo je predlagal nadučitelj Ravnikar, je zahteval predlagatelj, naj tisti, ki je zadovoljen, vzdigne roko. Tu se je pa jasno pokazala izobrazba pristašev „Slov. ljudske stranke“. Pokazalo se je, da je vmes mnogo ljudi, ki sploh ne vedo, kaj pomeni beseda resolucija. Zato tudi tisti niso vzdignili roke, ampak debelo zjiali, kaj pomeni to. Pri drugih dveh resolucijah je pa Ravnikar ravno nasprotno zahteval, da naj tisti, ki niso zadovoljni, vzdigne roko. Vzdignil je ni nobeden, tudi mi drugi ne, ker nismo ugovarjali, ker bi s tem preveč v nevarnost postavili svoje telo. Zakaj je Ravnikar premenil takto v ovdigovanju rok, je jasno. Kdor bi bil vzdignil roko v znamenje, da nasprotuje resolucijam, bi se bil pokazal kot nasprotnik „Slov. ljudske stranke“, in brez dvoma bi bil romal po glavi skozi vrata na prostoto. Tega veselja pa klerikalec ne privoščimo. Gospodje pri „Slovenčevu“ pišite torej resnico! Saj ravno katoliška vera smatra laž za velikanski greh. Zakaj bi morali ravno črnosuknježi tako gojiti ta greh? In ne hvalite se s tem, kar ni res!

Poslušalec.

— Vodstvo intendance slovenske gledališča za sezono 1906/07 se je poverilo gosp. Fr. Govékarju, ki je tudi v lanski sezoni opravljal intendantske posle.

— Premembe v živinozdravnički službi. Mestni klavnični upravitelj v Ljubljani, g. Peter Miklavčič, in deželni živinozdravnik v Škofji Loki, g. Anton Slivnik, sta zamenjala svoji mestni.

— Vojaška vest. Asistenčni zdravnik v rezervi je postal dr. Ferdinand Trenz pri 27. brambovskem polku.

— Učiteljske spremembe na Štajerskem. V pokoj sta šli učiteljica v Celju Vilibalda Karlin in učiteljica v Petrovčah Karolina Potocnik. Stalni sta postale na svojih mestih učiteljice Ida Stoček pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Leopoldina Kališ v Novi cerkvi, Ema Hrovatin pri Št. Janžu na Dravskem polju in Marija Pleško pri Sv. Duhu v Halozah. Stalni učitelj na svojem mestu je postal Ferdinand Babič pri Sv. Marjeti niže Ptuja.

— V koncertu „Glasbene Matice“, ki se vrši v soboto, dne 12. t. m. bo veliki pevski zbor izvajal večje število novih slovenskih skladb. V nedeljo, dne 13. bo v Ljubljani zborovala skupščina „Zveze slovenskih pevskih društev“ in se bodo v zmislu sklepa lanske skupščine odposlanci raznih pevskih društev na predvečer zborovanja koncerta „Glasbene Matice“ udeležili. Zato je zelo primerno, da se bodo v tem Matičinem koncertu izvajale večinoma domače slovenske pesmi, katere po svoji krasoti, glasbeni vrednosti in ljubkosti slovenskega izraza spadajo na koncertni program vsakega v Zvezzi stojecga pevskega društva. Od nestorja slovenskih skladateljev, prezaslužnega mojstra pesmi slovenskega duha, gosp. dr. Gustava IPA vca (iz Št. Jurja ob južni železnici na Štajerskem), ki je že toliko najlepši in najmlejši skladb Slovencem podaril, se bo izvajala presrečna ljubka pesem „Oblaček“ (ki bi tudi zaslužila vsako častno nagrado priljubljenih moških zborov, ako bi g. skladatelj tekmoval hotel). Nadalje bo izvajalo več del mlajših slovenskih skladateljev: prvih

negi spremjevanja, tako, da bi ju pretežna večina v „Zvezzi“ stojecih pevskih društev dostoju izvajati mogla. Partiture skladb, katere temujejo za razpisano nagrado, naj se poslajo upravnemu odboru „Zvezze slovenskih pevskih društev“ v Ljubljani v zaprtem kuvertu z motom, pripisanem na partituri brez skladateljeve imena najkasneje do 1. septembra 1906. Ime skladateljev naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženem pismu, na čigar kuvertu je isti od skladatelja izbrani moto zapisan. Doše skladbe bo ocenjevala v ta namen sestavljena jury slovenskih glasbenih strokovnjakov. Da se osigura absolutna nepristranstvenost presojevalcev in odstrani vsak možni predstopek ali eventualni vpliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošljajo lastnoročno pisanih partitur.

Dve zanimivi obravnavi bodo pri tretji sodišču ta mesec in sicer bo v četrtek obravnavata proti zamorecu, ki je v hotelu „Union“ snail čevlje in tolazil katoliških dam ljubezenska hrepenjenja. Dne 19. t. m. pa bo obravnavata proti izanskemu župniku dr. Mauringu, ki je obdolžen krive prisege v neki civilni pravdi. Upamo, da bo „Slovenec“ primereno natančno poročal o teh obravnavah.

Gremij trgovcev v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 15. maja t. l. ob treh popoldne v mali dvorani „Mestnega doma“.

C. kr. poštni urad v Št. Vidu nad Ljubljano ima nov poštni voz za davajanje poštnih pošiljatev od poštnega urada na postajo in obratno in na tem voznu se blesti samonemški napis „K. K. Post“. Če to ni škandal, potem se vse neha. Častiti gospod „cesarski namestnik“ satrapije Št. Vid, Klanfarjev Tone, mora biti udarjen s kurjo slepoto, da tega ne vidi in se kot „zavetni“ in „katoliški“ Slovenec in župan ne pobriga, da se temu naredi konec. Ali se pa morda vsled nemško-klerikalne zvezze ne sme več pobrigati za take stvari?

Bonačev vojni red. Na mnogostranska vprašanja iz sl. občinstva vljudno naznajamo, da izide običajni in priljubljeni Bonačev vojni red v lični opremi v kratkem ter ga dobe naši cenjeni naročniki priloženega listu.

Shod v Novem mestu. Včeraj je bil v Novem mestu v mestni dvorani številno obiskan shod, na katerem se je soglasno sklenila resolucija, da se deželna vlada pozivlja, da naj čim najprej zopet otvor svinjske sejme v Novem mestu.

Grmelo in treskalo je pretečeni petek v Rovtah, dasi je bil jasen pomladanski dan. Da ne bo kdo mislil, da so imeli Rovtarji priliko videti kako izvanredno naravno prikazen, moramo povedati, da je grmelo in treskalo iz ust našega Prevzvišenega, ki je prišel birmovat. Pričakoval smo, da nam bodo gospod škop povedali kaj pametnega, pa smo se zelo motili. No, da je mogel Bonaventura Rovtarjem, ki so tako srečni, da nimajo nobenega liberalnega časopisa, vezati take otrobe, se ne čudimo. Kaj je bilo škopu treba kvasiti o mlekarni, požarni brambi in o brahnu društvu? Rovtarji menda sami dobro vedo, kakega pomena so ta društva, sicer bi jih ne bili ustavnili! Ne razumemo dalje, da je mogel škop izgubiti toliko besed radi Marijine družbe. Ali ni mar zadovoljen s tem, da je v blaženih Rovtah skoro v slehri hiši kak „marjanist“ ali „marjaneca“! Da si je Prevzvišeni pri tej priliki najbolj privoščil liberalcev ali kaker jih on imenuje brezvercev in vsega, kar je s tem „nesrečnim“ imenom v zvezi, je samo ob sebi umevno. Dejal je, da ga veseli, da v Rovtah ni nobenega liberalnega časopisa. Škop je lahko prepričan, da bi bili gotovo tudi v Rovtah razširjeni liberalni časopisi, pa v večjem številu kakor „Slovenec“, ki ga imata edino župnik in brahno društvo, a deloma ni potrebnih sredstev za to, deloma je temu vzrok strastna protiagitacija od strani kaplana, ki ima baje to zaslugo, da prepereva skoro v vsaki hiši umazana cunja „Laziljub“. Ni čuda potem, da se puste Rovtarji pitati tako hrano, kakršno jim je dajal škop s prižnico. Njim je lahko razdržitev katoliškega zakona tako razlagal, da bo mož spodil svojo ženo, kadar se mu bo poljubilo. V Rovtah se je lahko držil zlorabitni prižnico v politične namene ter agitirati za gnilo klerikalizem z besedami: „Možje, glejte da boste pri volitvah oddali Vaše glasove našim poslancem!“ Vidi se, na kako trdnih nogah stoji S. L. S., da morajo duhovniki na tak način zlorabljeni celo posvečen kraj v svrhu agitacije za katoliške poslanice ljudstva. Prepričani smo, da je škop v Rovtah izlil ves svoj žolč, kar mu ga je še ostalo od birmne na Vrhnik. Saj se je pa tudi proti koncu svoje pridige tako razvnel, da je skakal po prižnici in mahal z ro-

kami, kakor da bi bil slaboumen, pot mu je bil iz čela in njegov sicer bledi obraz je postal rdeč kakor puran. Vkljub temu dvomimo, da je napravil s svojo dolgo pridigo kak vtisk na poslušalec, ki so z začudenjem zrli na svojega tako razvnetega dušnega pastirja. Pred odsodom je škop sprejel deputacijo, ki je prišla baje molodovat za stalnega kaplana. Kako trdorsčen in nehvaleden mora biti vendar škop, da jim tega ne privošči! Menda si misli, tukaj imamo še vse pod sabo, torej ni vera v teki nevarnosti, radi tega se Rovtarje lahko zadovolje samo s fajmoštrom. Mi pa menimo, da se tudi Rovtam bliža čas, ko se bo ljudstvo osvobodilo klerikalnih spon ter mislilo in delalo po svojem prepričanju in ne na farško komando.

Šolske razmere v Stari cerkvi pri Kočevju. Piše se nam:

Pri nas imamo štiri šolske razrede in bi se otroci lahko naučili vsaj dva jezika, ako bi bili gg. učitelji zmožni več jezikov. Kako koristno bi to bilo za naše prebivalce! Naš kmetovalec mora kupiti svinje za rejo v Novem mestu in ne more nič opraviti s svojim „hinder-honder“, marveč mu je treba iskati človeka, ki mu prestavlja jezik. Enako je zopet, ako prodaja govejo živilo, ker to kupijo vedno Slovenci. Po novih predpisih se mora učiti v šoli na teden tretji in četrti razred slovenščine po 5 ur; pa kako se uči? Učitelj vpraša šolarja, ki je slovenskega jezika — le po domače — zmožen in nemško prav nič ne razume, kako se reče po kranjsko n. pr.: Der alte Pfleg glänzt? Šolar: Star plug je zelen! Dalje: Bela kruh je dobro itd. Ako bode naši peti razred, kateri je že dovoljen, enako napredoval, smemo biti pripravljeni, da otroci, kateri danes na Kočevsko priandrajo, v par letih ne bodo znali nobenega jezika več. Pri nas poučuje slovenska učiteljica, katera še dobro nemško ne zna, le nemško, in učitelji, kateri skoraj nič ne razumejo slovenski, poučujejo v tem jeziku. Da se nauči s takim poučevanjem le kočevski „hinder-honder“, se razume. Radovedni smo, kaj reče k temu g. dež. šolski nadzornik. Kakor šolske, enake so tudi cerkvene zadave na Kočevskem. V mestni župniji je, odkar obstoji premogok, čez polovico Slovencev, a tem se ne privošči celo leto tudi ne ena sama slovenska beseda s prižnico! Kaj reče k temu škop Ječić, ki skrbí za največjo skrbjo za dušni blagov vsega Nemca, ki prebiva v njegovem Škofiji, pa naj bo kjer hoče!

Premembra posesti. Kreuzbergerjevi hiši v Kranju je kupila na javni dražbi gospa Marija Mayerjeva za 60.000 K.

Iz Blagovice. Tukajšnji župan, posestnik in tvorničar žganja, Fran Pustotnik, je bil odlikovan na letošnji spomladni razstavi na Dunaju za razstavljeni svoje žganje z veliko zlato kolajno.

Grozen strah pred smrtoj je prestala 60letna Ana Cemič iz Krške vasi. 2. t. m. dopoldne je šla v vrbino brežiske graščine rezat vrbice. Vrbino obdaja Sava kroginski kot kak otok. Komaj je Cemič nekoliko časa rezala vrbice, je začela Sava naraščati. Vsa v strahu je hotela brž k mogoče domov, a bilo je že prepozno, ker voda je nastopila že tako visoko v jarku, da ga stvara ni mogla več prebresti. Čakala je torej, da voda upade, a vse zastonj. Klicala je na pomoč, a v bližino ni bilo nikogar. Tako je v groznom strahu prebila tri dni in dve noči in bila je že pripravljena na smrt, ko so tretji dan po Savi prišli splavarji na splavih in začuli njene klice ter jo rešili z velikim trudem gotovo smrti.

Velik požar, ki je zahteval več življenj. Na sv. Florijana dan ob polu 11. uri zvečer je naznani plat zvona in pa zategnjen zvok gasilne trobe po Mokronugu ogenj. Gorenja je sosedna vas Moste. Na hlevu posestnika Borštnarja se je pokazal plamen ter tako naglo in strahovito završal po sosednih poslopjih, da je v nekaj urah uničil 3 hiše in 12 gospodarskih poslopj. Zgorelo je vse do tal in Borštnarju še 12 glav goveje živine, dva konja in en prasec. Najhujša nesreča pa je, da so tri človeška bitja žrtva te katastrofe. Že precej odrasli otroci Borštnarjevi, ki so spali v hlevu, v katerem je vzplamtel ogenj, so mrtvi. Najmlajši, 8 let star, je popolnoma zgorel, 14 let star si je prizadobil take opeklime, da je nekaj ur potem izdihnil, najstarejši, 16 let star, pa tudi kmalu za njim. Grozna nesreča! Ubogi stari! — Novo oživljena in dobro disciplinirana požarna bramba mokronoška je s celim načelništvtom bližnjo prihitela na pomoč. Neustrašljivi gasilci so po najnapornejšem delu rešili ostalo vas, ustavili ogenj in ga omejili na že goreče objekte. Napeljali so hipoma cevi do bližnje Mirne in dvigali vodo po stroju, tako da so jo v debelih curkih brzgali na pogorišče. Plezali so po strehah, metalni deski in trame raz streh, da se ni

vnenal ogenj dalje. Čast jim za točnost in hrabrost! Domačini so bili docela zbegani in niso mogli mnogo pomagati. Pribiteli so tudi gasilci iz sosednega Št. Ruperta in so vrlo pomagali nad napornim delom utrujenim Mokronoščanom. Pohvalno moramo omeniti tudi gg. orožnike, ki so pov sod ukrenili pravo, bodrili zbegane vaščane in druge k vstrejnemu delu, da se je ogenj lokaliziral. Kako da je nastal ogenj, se bo težko dognalo. Najbrž vsled nepreviduega kajenja smodčic. Posledica je beda. Škoda je gotovo nad 30.000 K. Poklicane oblasti in dobrosrčne ljudi pa prosimo, naj ne pomoči za obupane pogorelice. Slavne zavarovalnice naj se blagovolijo pri tej priliki spomniti s kakim darom tudi vrlih požarnih bramb in njih neustrašenih gasilcev. — Od druge strani se nam poroča, da je začala najbrž zlobna roka. Darovi naj se blagovolijo pošiljati g. Petru Streliu, trgovcu v Mokronogu.

Smrt na cesti. 25letni posestnik Ivan Resnik iz Hrastnika pri Trojanahe je na potu z Vranskega začel bruhati na cesti kri in, ker ni bilo nobene pomoči, umrl. Našli so ga ležečega v mlaki krv.

Iz Slovenske Bistrike se nam piše: Kaka je ljubezen klerikalcev do bližnjega, nam spričuje dovoljta le slaj: Dne 22. pr. m. je ukral 11letni fant Julij Grčman in svojemu krušnemu očetu Antonu Pristovniku, kmetu iz Slovenske Bistrike, smodnik in ga spravil v žep. Naenkrat pa se smodnik vžge in fantu se vnameva obleka ter ga opeče plamen po eni strani telesa tako, da ni mogel več vstati. Da ni ves zgorel in umr, je pripisovali samo temu, da si je fant strgal pravočasno obleko iz sebe. Kmet Pristovnik, ki slovi kot eden najbolj pobožnih in pridnih — to seveda le pri duhovništvu — pa se ni zmenil za fanta in ga pustil popolnoma na cedilu. Teden dni je se smel fant v hiši za pečjo na klopi ležati, ali ker pa je že preveč „smrdel“, ga je zaylekel v hlev v jashi, kjer je bil do 6. t. m., dokler ga ni žandarmerija našla napol gnijlega. Fant je v tako obupnem položaju, da bo težko okreval. Po polovici života je že ves gnijil in mu pri vsakem pritisku na rano teče iz te gnojnica ali pa kri. Gosp. Pristovnika pa bo blagodarila sodnija s primerno nagrado za njegovo krščansko ljubezen.

—n..

Konkurz je napovedan nad premoženjem trgovca z usnjem v Ljutomeru Al. Voglarju.

Gletni otrok je začgal posestniku Fijancu v Zavru pri Halozah, da mu je zgorelo vse in tudi živina. Ne dajajte užigalic na mesto, kjer pridejo otroci do njih!

Detomor. V noči od 25. na 26. decembra pr. l. je umorila 26letna Marija Paj iz Belega potoka pri Žusmu na Štajerskem svojega nezakonskega otroka, katerega je imela z nekim oženjencem. Zaradi tega je stala včeraj pred celjskimi porotniki, ki so jo spoznali krivo detomora in jo sodišče obsođeno na 4 leta ječe, poostrene s postom vsak mesec.

Čez sedem let pride vse na dan. V papirnici pri Sv. Štefanu pri Gradcu so zaprli 60letnega Andreja Kolarja, doma iz Berkov pri Mariboru in njegovo priležnico Marijo Rieser, ker sta obdolžena, da ju je pred 7 leti najel v Hočah pri Mariboru Rajmund Wieser, da sta začala njegovo zalogo špiralo, da je Wieser dobil 40.000 K zavarovalnine.

Učiteljsko društvo gornje-graškega okraja je zborovalo na Ljubnem, dne 6. t. m. Četudi je bilo deževno vreme, vendar je prišlo le stevilo tukajšnjega učiteljstva ter s tem pokazalo, da se ne straši slabega vremena, kadar gre za stanovske shode. Otvorivši zborovanje je pozdravil predsednik gosp. Karel navožnike, zlasti pa novodošleca v naš okraj, gđ. Hinterlechner in gosp. Sotlarja. — Po prečitanju in odobrenju zapisnika zadnjega zborovanja je referiral g. Klementič o „Učiteljskem delovanju in izvenšole“ in so se sprejele tozadne teze sočasno. Glede točke „O nerazdeljene in času pouka“ se je soglasno sklenilo: 1. Mi pripoznamo v principu higijeniške, pedagoške, socijalne in etiške koristi nerazdeljenega časa pouka. — 2. Za naš okraj bi bilo primerno, da se nerazdeljen čas pouka vpelje v poletnem tečaju, v pozimskem pa ostane razdeljen, gleda pa se naj to, da se pozimi uvede povsod šolska kuhinja. — 3. Pri nerazdeljenem času pouka trajata le dopoldan in so popoldne prosti, za to naj odpade oproščenje čez poletje. — 4. Pouk v poletnem času trajaj od 7. — 11. oziroma 12. tu in tam do polu 1. ure. — 5. Naj se deluje na to, da se za poskušnjo upelje tak pouk že prihodnje šolsko leto. — 6. Ker ni dolžnost šole skrbeti samo za dušni razvoj učencev, temveč tudi za pravilni telesni, gledati je na to, da se v tem smislu vse potrebno ukrene in ravno z ozirom na to bil bi nerazdeljen čas pouka največje važnosti.

Opatija in njen poštni pečat. Ako človek dobri kakšno pismo iz Opatije in pogleda poštni pečat, mora res misli, da je prišlo iz kak-

— Pri slučajnostih se je sklenilo, delovati na to, da se velike počitnice v našem okraju uvedejo enotno in sicer od 15. avgusta do 15. oktobra. — Koncert za Učit. konvikt se letos ob prilikah uradne konferenčije ne bodo vršili, pač pa bo ob prilikah te vsak udeleženec dal vsaj eno krono kot „vstopnino“, da s tem prej dosežemo pokroviteljstvo. — Prihodnje zborovanje je 28. junija v Lučah. Takrat se priredi tudi izlet v Logarsko dolino. Ta nasvet se je sprejel soglasno z velikim navdušenjem. — Pri kosilu se je nabrala večja svota za konvikt in sicer je dal vsak navzočnik po kroni. Želeti pa je, da tudi tisti, ki so takrat doma ostali, vsaj nekaj za konvikt pošljajo našemu blagajniku.

Umor beračice. Pri Luši blizu Železne Kaple so našli pretečeni teden pod neko strmino ubito beračico Amalijo Gradišnik iz Ljubljane. Sedaj so zaprli delavca Andreja Lukanca, ker je na sumu, da je beračico umoril in oropal. Lukanc se izgovarja, da ga je Gradišnik razblila, za kar jo je sunil, da se je zvala po strmini ter se ubila.

Hudiča so izganjali. Prejeli smo ta-le popravke: „Sklicujoč se na § 19 tisk. zak. z dne 17. dec. 1862, drž. zak. št. 6 ex 1863 zahtevam z ozirom na dnevno vest, objavljeno pod zglavljem „Hudiča so izganjali“ v št. 99 lista „Slovenski Narod“ da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravki: 1. Ni res, da je omenjeni človek nek kmet iz sentvidske okolice; res pa je, da je po svoji lastni izpovedi nek prodajalec iz Št. Vida ob Glini. 2. Ni res, da so izvršili nad njim v bogoslovju vso ceremonijo, kakovrstno predpisuje cerkev za izgon hudiča; res pa je, da se je na bolnikovo večkratno prošnjo in na željo postreščka, ki ga je pripeljal v bogoslovje, bolniku podelil navaden blagoslov za bolnike. 3. Ni res, da se je med bogoslovom dotednični bolnik vrgel na tla ter se zvijal v krčih; res pa je, da bolnika, dokler je bil duhovnik pri njemu, nikoli ni vrglo. 4. Ni res, da se bolnik ni poučil, da more njegovo bolezni polajšati le zdravniška pomoč; res pa je, da se je bolnika spomnilo že v župnišču, kamor ga je postrešček pripeljal, naj gre iskat pomoč za svojo bolezničko zdravniku; istako mu je resno svetoval tudi duhovnik v bogoslovju, ki je opomnil tudi postreščka, naj gre z bolnikom k zdravniku. Celovec, dne 4. maja 1906. Direktion škop. Seminišča Chr. Kichl S. I. Direktor. — V bistvu se torej v tem popravku priznava to, kar smo mi trdili, da se je namreč v celovškem bogoslovju nad bolnikom molilo, kakor da bi ta molitev mogla dotičnika ozdraviti. Da li se je ta ceremonija izvrsila na izrecno bolnikovo željo ali ne, je docela postranska stvar, fakt je, da se je nad bolnikom v celovškem bogoslovju molilo tako kakor v praznovernem srednem veku, ko se je verovalo, da proti boleznim pomaga samo molitev, ne pa zdravila in zdravnik in na stvari se čisto nič ne spremeni, naj se dotična ceremonija že imenuje „navaden bogoslov za bolnike“, ali pa izgon hudiča. Kar se tiče drugih trditvev, navedenih v popravku, se z „Direktion škop. Seminišča“ ne bodo prekrali, saj je dovolj znano, da se § 19 tisk. zakona z

narja, prostaku Simonu Trummerju pa je izmaknil srebrno uro z verižico. Ura je imela ubito štifo.

— **Avtomobila** sta se vstraila, kakor smo že javili, v nedeljo pred „Unionom“ dva konja, se spotaknila na padla, pri čemer sta se znatno poškodovala. Včeraj se nam je sporčilo, da pri tej nesreči avtomobilista ne zadene nobena krivda. Danes se pa nam piše z druge strani: Konja sta se splošila samo vsled tega, ker je jima avtomobil pridirjal s polnim parom in z velikim šumom nasproti; dasi je voznik avtomobilu dajal znamenje, naj avtomobil ustavi, ker se mu plaše konji, se dotičnik na to ni oziral ter s tem zakrivil, da so konji padli in se poškodovali. Sploh dirajo v zadnjem času avtomobili tako brezobzirno po mestnih ulicah, da se lahko prigode velike nesreče, ako ne bo policija pazila na to, da se bodo avtomobilisti strogo ravnali po cestnem redu!

— **Surov konduktér električne železnice.** Danes dopoldne je prišel voz št. 8 električne železnice pod Trnico ravno v tistem trenotku do postajališča, ko je neki drugi voz hotel zaviti na Stari trg. Ker voznik ni mogel nazaj, je hotel naprej pognati konduktér električne železnice pa je voznika napaadel in ga s svojo trobento tako surovu udaril v obraz, da se je napadanec kar kri poedila. Še pol ure pozneje je bila pred Skličev trgovino cela mlaka krvi. Pritožbe zaradi surovosti uslužencev električne železnice so splošne, kakor tudi zaradi njih nemškatarske arogance. Treba bo, da poseže magistrat enkrat energično vmes.

— **Bela zastava** je vihrala včeraj na magistratu do tričetrt na 5. popoldne. Torej od 12. opoldne do tričetrt na 5. popoldne ni bilo žive duše niti v odgonskem, niti v političkem zaporu in tega ne pomnijo že najstarejši magistratni uradniki. Politički zapori so sicer že bili prazni, a ne pa hkrati tudi odgonski. To se najbrže ne bodo pripetilo tako kmalu.

— **Mestna policija** je od včeraj, kar je izginila bela zastava, pa do danes zjutraj aretovala 12 oseb, in sicer so bili aretovani zaradi poskušenega vloma, zaradi postopanja, prevedenega povratka v mesto, zaradi subagenture in zaradi nameravane izselitve v Ameriko. Belo zastavo je snel Američan Jožef Kobetič.

— **Poskušen vlom.** Danes noči je na Vodnikovem trgu poskušal v neki kramarski zabolom hlapac Karel Krašević, rojen leta 1889. v Nabrežini, a ga je policija zasačila in dala pod ključ.

— **Izginil** je v soboto ponoči zlatar Karel Janaček, ki je imel svojo prodajalnico v Vegovi ulicah št. 12 in popustil za seboj precej dolgov.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 50 Slovencev, 100 Hrvatov in 40 Črnogorcev, nazaj pa je prišlo 157 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šlo 100, v Scheibbs 50, v Inomost pa 40 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 40, v Budimpešto pa 70 zidarjev. V Gospo sveto je šlo 60, na Hrvatsko pa 70 šumarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Delavca Antonija Kocmurgeva je izgubila zlat prstan z briljantom, vreden 28 K. — Posentnica Marija Zakrajščka je izgubila denarnico s 8 K. Solska nčenka Marija Novščka je našla denarnico s srednjo vsoto denarja in jo oddala na magistrat. — Neki gospod je izgubil zlat prstan z rdečim kamnom, vreden 28 K.

— **Ljubljanski društveni godbi** je podelila tudi slavna „Kmettska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani“ znatno podporo. Odbor „Društvene godbe“ ji izreka tem potom najprisrčnejšo zahvalo.

— **Semenj.** Dne 7. t. m. je bilo na letni sejem prigmani 970 konj in volov ter 262 krov in telet, skupaj 1232 glav. Kupčija je bila pri goveji živini srednja, pri konjih pa dobra, ker so prišli po nje Lahi.

— **„Modno obuvalo“** je naslov ilustrovanemu slovenskemu ceniku, ki ga je izdala ljubljanska tvrdka Fran Szantner ob priliki svojega 30letnega obstoja. Cenik se razpoložil brezplačno in je prvi slovenski te vrste. Tehnični izrazi so prav dobro prevedeni v slovenščino. Szantnerjeva zaloga ima tačas čez 30.000 parov najrazličnejših vrst čevljev za gospode, dame in otroke.

— **Jugoslovanske vesti.** Koalirana hrvatska in srbska opozicija je izvolila za svoje predstnike Grego Tuškanca in dra. Bogdana Medakovića. Prva seja saborskega kluba združene hrvatske in srbske opozicije bo danes zvezcer v Zagrebu v hotelu Royal.

— Prva seja novega sabora bo jutri 9. t. m. dopoldne ob enajstih. Med izvoljenimi poslanci je najstarejši Erazmo Barčič, ki bo torej kot starosta sabora predsedoval prvi seji. Kdo bo izvoljen za predsednika, se še ne ve. Kdo bo predsednik, je odvisno od tega, za katerega se bodo zedinili klubi koalirane

hrvatske in srbske opozicije in starečiščane stranke.

— Cvjetko Rubetić † V petek je umrl v Zagrebu kanonik Cvjetko Rubetić, bivši saborski poslanec III. volilnega okraja zagrebškega in predsednik „Društva sv. Jeronima“. Pokojnik je bil navdušen Hrvat, a dasi je bil duhovnik, vendar je bil odločen nasprotnik klerikalnemu gibljanju, ki se je v zadnjih letih pojivalo tudi na Hrvatskem. Mnogobrojna udeležba pri njegovem pogrebu je pričala, da je bil ranjki prijavljen v vseh krogih in slojih. Ob njegovem grobu je govoril profesor Ferdo Miler v imenu šolske mladine, poslanec St. Zagorca pa v imenu hrvatske stranke prava.

— Nova vlada in nov ban na Hrvatskem. Po izidu saborskih volitev sta ban grof Pejačević in podban Chavrak nemudoma odpovedala v Budimpešto in kakor se poroča, sta podala demisijo. Kakor se zatrjuje, bo imenovan za bana po odstopu grofa Pejačevića baron Pavel Rauch, ki je bil že pozvan v Budimpešto. Ogrski vladni krogi že, da prevzame združena opozicija vlado in da se „narodna stranka“ pokoni novi situaciji. Vendar se pa kriza končno reši šele za časa saborskega zasedanja. Sabor bo najprvo volil 40 hrvatskih poslancev v državni zbor v Budimpešti.

* **Najnovejše novice.** Generalni štrajk v Sarajevu je končan, le v posameznih manjših podjetjih še štrajkajo. Splošno se je položaj zboljšal.

Umrl je v Plznu bivši mladočenski državni in deželnji poslanec Schwarz.

— Zaradi štrajka učencev so zaprli edino poljsko gozdarsko šolo v Dublani.

— Pariz ima po najnovejšem ljudskem štetju 2,731,720 prebivalcev, dočim je imel l. 1901. 2,660,550 prebivalcev.

* **Škandal v knežji rodbini Wrede.** O tem najnovejšem nemškem škandalu so znane sledče podrobnosti: Knez Adolf Wrede si je najel za več let krasni grad Basedov na Meklenburškem, a bival je v gradu le par mesecev v letu; v estali čas je potovel s svojo ženo, zelo bogato Argentinko, po evropskih mestih, odkoder sta vsekakor donašala srebrmino in zlatnino iz raznih odličnih hotelov. Da se nahaja v gradu pravite muzej tuje srebrnine in namiznih prtv, je ovadil oblasti neki knezov sluga iz maščevanja. Nakradenega orodja je bilo toliko, da so napolnili že njim 6 zabojev. Srebrnina nima posebne vrednosti, ker je pomešana z manj vredno kovo.

— **Petrograd** 8. maja. Ruski poslanik v Kodanju Izvolski je poklican sem, da prevzame ministrstvo zunanjih del namesto grofa Lambsdorffa.

— **Petrograd** 8. maja. Car je izdal ukaz na ministra mornarice,

naj skrbi, da se začne nemud ma graditi nova ruska vojna mornarica.

— **Riga** 8. maja. Železniško postajo Šov je napadlo 15 oborenih mož. Ubili so nekega oficirja, postajencačnika, pisarja, orožnika in redarja ter oropali železniško in restavracijsko blagajno. Potem so šli v bližnje mestce, ubili poštarja, pošnega uradnika, redarja in nekega zasebnika ter oropali poštno blagajno. Dve stotinji vojašta zasedujeta roparje.

— **Pariz** 8. maja. Voltve v parlament so končane. Potrebno je 154 ožjih volitev. Iz 11 okrajev, to je iz Versailles in iz kolonij še ni znan izid. Protiklerikalni večini pripadajoče stranke so pridobile 35 mandatov, izgubile pa so jih 11. V novem parlamentu bo protiklerikalna večina še dosti močnejša kot v bivšem parlamentu, k jti strankam te večine je pri ožjih volitvah zagotovljen velik uspeh.

— **Telefonska in vrzljavna poročila.** Dunaj 8. maja. V političnih krogih se smatra kot zagotovljeno, da odstopi minister zunanjih del grof Goluchowski, ki po končanem zasedanju delegacij in splošno se sodi, da je postal Goluchowski žrtve zahvalnega telegrama nemškega cesarja povodom konference v Algecirasu.

Eui trde, da postane Goluchowski poslanik v Parizu, drugi pa, da postane najvišji dvornik.

Dunaj 8. maja. Nemški cesar Viljem pride dne 6. junija na Dunaj in ostane tu dva dne. Obenem se bo tu mudil šef nemškega generalnega štaba Moltke. Iz uradnih virov se čuje, da se priredi cesarju Viljemu tak sprejem, kakor ruskemu carju pri njega zadnjem obisku. Vsa garnizija bo delala špalir od zapadnega kolodvora do Schönbruna, kjer bo cesar Viljem stanoval kot gost cesarja Franca Jožefa. Cesare Viljem je bil zadnjikrat na Dunaju leta 1903. Sedanjemu njegovemu obisku se pripisuje velik političen pomen, zlasti z čimer na poraz, ki ga je doživel Nemčija na konferenci v Algecirasu.

Dunaj 8. maja. Ministrski predsednik princ Hohenlohe je danes konferiral s poslanci princem Schwarzenbergom, Vasilkom, dr. Nitschheim, Sylvestrom, grofom Thunom in dr. Funkejem ter z bivšim ministrskim predsednikom grofom Thunom. Potem se je zopet jako dolgo pogajal s predsedstvom poljskega kluba.

Dunaj 8. maja. Čuje se, da hočejo socijalni demokratje na dan zopetno otvoritve državnega zborna 15. t. m. demonstrirati za splošno in enako volilno pravico s tem, da vprizore generalni štrajk v celi državi.

Belgrad 8. maja. Cela Srbija je rad stna sijajne zmage združenih Srbov in Hrvatov pri volitvah v hrvatski sabor. Vse goveri samo o tem epohalnem dogodku. Jugoslovanski klub je razobil jugoslovanske zastave v znak radosti zmage narodne misli na Hrvatskem. Skliče se shod, na katerega se povabi kak nov hrvatski poslanec — ut.

Zemun 8. maja. Vodjo subških naprednjakov Dimiča, nješovo ženo in deklo so neznani zločinci v Vranji ubili. Tu se govorí, da se je ta umor zgodil iz političnih nagibov.

Petrograd 8. maja. Ruski poslanik v Kodanju Izvolski je poklican sem, da prevzame ministrstvo zunanjih del namesto grofa Lambsdorffa.

Petrograd 8. maja. Car je izdal ukaz na ministra mornarice, naj skrbi, da se začne nemud ma graditi nova ruska vojna mornarica.

Riga 8. maja. Železniško postajo Šov je napadlo 15 oborenih mož. Ubili so nekega oficirja, postajencačnika, pisarja, orožnika in redarja ter oropali železniško in restavracijsko blagajno. Potem so šli v bližnje mestce, ubili poštarja, pošnega uradnika, redarja in nekega zasebnika ter oropali poštno blagajno. Dve stotinji vojašta zasedujeta roparje.

Pariz 8. maja. Voltve v parlament so končane. Potrebno je 154 ožjih volitev. Iz 11 okrajev, to je iz Versailles in iz kolonij še ni znan izid. Protiklerikalni večini pripadajoče stranke so pridobile 35 mandatov, izgubile pa so jih 11. V novem parlamentu bo protiklerikalna večina še dosti močnejša kot v bivšem parlamentu, k jti strankam te večine je pri ožjih volitvah zagotovljen velik uspeh.

Poslano. *) Glede na oglas „Ni Buffalo Bill v Ljubljani“, oziroma otvoritev nove trgovine z manufakturnim blagom „pri slonu“ v današnji štev. „Sl. Naroda“ vladivojno javljam, da otvorim novo trgovino, na kar cenjene p. n. odjemalce prijavno opozarjam in se priporočam njih pozornosti.

Z velespoštovanjem
1637 2 Friderik Hodschar.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Rogaški ,Tempel-vrelec nareja apetit, povspešuje prebavljanje in ureja odvajanje.

Nežno, belo kožo, lepo, svetlo polt dobimo, neasnaga kože, mozolji itd. izginejo, ako se umivamo z Doeringovim milom s sovo ki je sedaj zopet izboljšana z oblast veno zavarovanim cvetl čimlje kom Bellatin. Vkljub precejšnjemu izboljšanju se dobiva povsod po 60 v. 1237-2

Sarg strjeno in tekočo glicerin. mijo napravlja kožo belo in nežno. Dobri se povsod.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 4. maja: Ivana Šlegel, usmiljenka, 62 let, Radeckega cesta 11, jetka. — Ivana Šusteršič, strugarjeva hči, 1 leta 11 mes., Streške ulice 15, črevesni katar.

Dne 5. maja: Katra Jekin, gostija, 65 let, Japljeve ulice 2, jetka.

V deželnih bolnicah:

Dne 1. maja: Julijana Pleško, babica, 30 let, Menigint.

Dne 2. maja: Jožef Šusteršič, gojenec, 15 let, jetka.

Dne 3. maja: Ivan Kubelj, delavec, 51 let, Loxatiu complicata gen.

Dne 4. maja: Magdalena Černe, delavka, 61 let, Icterus gravis. — Marija Prebil, gostija, 72 let, ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dun. borze 7. maja 1906.

Maločasni pospešek	Denar	Blago
42% majška renta . . .	99-90	100 10
42% srebrna renta . . .	99-70	99 90
4% avstr. kronska renta . . .	99 90	100 10
4%, zlata . . .	117 85	118 05
4%, ogrska kronska renta . . .	95 85	96 05
4%, zlata . . .	114-35	114 55
4%, posojilo dež. Kranjske . . .	99-50	101-
4%, posojilo mesta Slijep . . .	100-50	101 50
4%, Zadar . . .	100- . .	100-
4%, bos.-herc. železniško posojilo 1902 . . .	100 60	101 60
4%, češka dež. banka k. o. . .	99 85	100 40
4%, z. o. . .	100 05	100 15
4%, zast. pisma gal. dež. hipotečne banke . . .	100-50	101 50
4%, pešt. kom. k. o. z 10% pr. . .	105 65	106 60
6%, zast. pismo Innerst. dež. hranilnice . . .	100 50	101 50
4%, zast. pismo ogr. cont. dež. hranilnice . . .	100 20	100 25
4%, z. p. ogr. hip. ban. obli. ogr.		

Stari komisni čevlji

je predelani ali še nepredelani, kakor tudi škornji se dobivajo en gros največje pri 1234-16

L. Pressburger & sin
na Dunaju XX/1.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovesnejših kombinacijah pod tako ugodnih pogojih, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s umanjujočimi se vpadi.

Vsek dan ima po preteklu petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

Vzajemna zavarovalna banka v Ljubljani.

Rez. fondi: 31.865.386.80 K Izplačane odškodnine in kapitalje: 82.737.159.57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naša države

s vsekoči slovensko narodno upravo.

Va pojamna daje: 2-53

Generalni zastop v Ljubljani, čevar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodarskih ulicah štev. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti pošarnim škodam po najnižjih cenah. Skoda cenjuje takoj in najkulantnejše. Ustva najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinkorazne namene.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž**. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Ženeva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje**. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža - Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, (direkt. voz I. in II. razr.), Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzala, Beljak, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 46 m večer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejvice, Plzna, Marijine varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže - Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m večer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. V Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. **Iz Kamnika**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž**. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selzal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Ženeva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje**. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža - Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža**. Ob 3. uri 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo Inomost, (direkt. voz I. in II. razr.), Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzala, Beljak, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 46 m večer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejvice, Plzna, Marijine varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže - Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m večer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. V Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. **Iz Kamnika**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Spretna

kontoristinja

trgovsko izobražena, zmožna
slovenske in nemške korespon-

1988

dence, se takoj sprejme.

Ponudbe: Ljubljana, poštni predal 7.

Restavracija „Zeleni hrib“

nasproti dolenskega kolodvora.

Lep senčnat vrt.

Doma izrejeni piščanci.

Žvrstna kava.

Marčno pivo od soda.

Znano dobra vina.

Orchestron koncert.

Kegljišče, baliananje.

Za obilen obisk prosi s špoštovanjem

Jakob Trontelj

Grand hotel „UNION“ v Ljubljani

(Ravnateljstvo A. Kamposch).

V veliki dvorani

= variété = s koncertom

popolne „Društvene godbe“.

V tork, 8. maja variété s koncertom
v sredo, 9. maja " " "
v četrtek, 10. maja " " "
v petek, 11. maja " " "
v soboto, 12. maja " " "
v nedeljo, 13. maja " " "

Vstopnina 50 kr., člani Društvene godbe 30 kr.
Plzensko in monakovsko pivo, fin restaurant.

1711

Hiša

št. 9 v Kolezijskih ulicah v Ljubljani, ki ima pripravne prostore za gostilno in špecijsko prodajalno, se da v najem zlasti kaki osebi, ki ima lastno koncesijo. — Več se izve na **Opekarški cesti št. 31 v Ljubljani**. 1604-3

Modna trgovina

z nekaj kurantnim blagom se zaradi preselitev v nekem lepem mestu na željo takoj odda.

Pojasnila daje upravnštvo „Slov. Naroda“. 1681-2

Za kavarno „Avstria“

se isče za takoj mlad

jutrnji plačilni marker

(Frühstückrechner). 1697 1

Ni mogoče

cenje dobiti finega peciva, kakor ga razpoljila

I. kranjska trgovina finih piškotov.

E. Brandt v Kranju.

150 kosov po 2 vin. za 2 krone

75 " 4 " 2 krone

Za gostilne in kavarne je tako

blago po 4 vin. prav pripravno.

V hiši na oglu Miklošičeve ceste in Dalmatinovih ulic se odda za avgustov termin še elegantno

stanovanje

s 5 sobami, erkerjem in z razgledom na park.

Več se izve v **Sodnijskih ulicah št. 11, I. nadstr.** 1696 1

Inteligenten, zdrav, vojaščine prost

mladenič

dosedaj v službi pri nekem upokojenem majorju, želi službo premeniti. Šel bi kot strežaj h gospodi, najraje v mesto ali na kako graščino. 1698

Blagohotne ponube pod „Zvestoba 1906“, poste restante, Ljubljana.

Jubilejsko leto 1906.

Povodom 25letnega obstanka svoje trgovine in časa iznajdbe moje Ane Csillag pomade za rast las in brade, si usojam prav vdano od danes naprej pa do konca decembra 1906 svojim cenjenim odjemalcem, ki so že več let izkazovali moji pomadi največje zaupanje, nuditi ugodnost, ki bo gotovo povsod našla priznanja.

Vložila sem v neki prvi dunajski banki zdolaj oznamovanih sto sreč, katerih glavni dobitki znašajo od danes naprej do 31. decembra 1906 črez

5 milijonov kron.

Te dobitke prepustiam popolnoma zastonj svojim velecenjenim odjemalcem in sicer takole: Vsak odjemalec, ki kupi ali naroči lounček moje pomade za 1 gld., dobi deležni list na vse dobitke teh 100 sreč zastonj. Kdor kupi za 2 gld., dobi dva deležna lista, kdor za 3 gld. tri, kdor za 5 gld. pet in kdor kupi za 10 gld. dobi deset deležnih listov itd. zastonj. Od vseh na te srečke med letom 1906 zadehih glavnih dobitkov bom na vsak deležni list odpadajoči znesek v gotovini izplačala lastnikom listov. Pripomniti je še, da se iz vsakega deležnega lista razvidijo vse srečke, njih serije, številke in duevi žrebani.

Zato naj nudim svojim velecenjenim odjemalcem priliko, da celo leto igrajo na 100 sreč popolnoma zastonj, ne da bi za to plačali le količaj, pri čemer deležniki v najboljšem slučaju

zadenejo lahko črez 5 milijonov kron.

Prosim svoje cenjene odjemalce, naj mi naznanijo čimprej, s koliko deležnimi listi bi se z naročbo moje pomade radi udeleževali, ker čim višje je število deležnih listov, ki jih imajo, tem večji je znesek, ki ga lahko zadenejo. — Nujno je tudi potrebno, da cenjeni moji odjemalci naročila izvrše čimprej, ker bo že 15. maja žrebanje ogrskih premijskih sreč, glavni dobitek 300.000 krov, ogrskih hipotečnih sreč, glavni dobitek 70.000 krov, Jó-Szív sreč, glavni dobitek 30.000 krov in 1. junija vlečenje turških sreč, glavni dobitek 600.000 K, pri katerih žrebanih so lastniki deležnih listov že udeleženi. — Pomada se razpošilja s poštnim povzetjem ali če se pošlje denar naprej, pri čemer se pošlje zraven tudi deležni listi, ki se pa dobivajo tudi v moji trgovini na Dunaju, I., Graben št. 9.

Moja pomada za rast las in brade je svetovno znana in razširjena v najvišjih krogih vseh civiliziranih dežel, o čemer imam premognu priznalnih pisem. Upam, da se boste te velikanske ugodnosti poslužili v izdatni meri in prav pridobil svetovni sloves, ker dame in gospodje že po rabl prvega lounča dose

V vinski kleti grand hotela „UNION“ „narodna godba“. „Schmidsberger“.

Stanovanje

v Knallovih ulicah št. 5 v pritličju, obstoječe iz 3 sob s pripadki, se odda za majev ali avgustov termin. Pojasnila daje upravnštvo „Narodne Tiskarne“ ravnotam.

Salonska garnitura

divan in drugo pohištvo se po zelo nizki ceni proda.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 1610 3

Pekarna

z vso opravo na prometnem kraju v Zagrebu se takoj proda zaradi smrti lastnika. Obrt je prav donosna in dobra.

Ponudbe in pogoji naj se pošiljajo na g. Dragotina A. Kaiserja, bla gajnika „Croatiae“ v Zagrebu. 1675—2

Ženitna ponudba.

Če ravno vdovec sem star in že suh, žaslužim vsakdanji si suhi svoj kruh; saj službo še dobro in stalno imam, zato pa ostati jaz nočem le sam.

Oženiti zopet se vnovič želim, za krasne le ženske jaz stare gorim, in tista, katera ima kaj „peška“, prav hitro naj piše in reče le „da“!

Le resne ponudbe, ako mogoče s sliko, ki se takoj vrne, na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod št. „33“. 1672—2

Ljubljana! Travnik ob Latermanovem drevoredu. Ljubljana!

Samo en dan!!

V sredo, 16. maja 1906.

Večerna predstava se ne razlikuje od popoldanske.

BUFFALO WILD BILL'S WEST

Congress of Rough Riders of the World. — (Najdržnejši jahači sveta). Pod osebnim vodstvom obersta W. F. CODY (Buffalo Bill).

BUFFALO BILL je izvajalec mojstrskih strelnih vaj na dirajočem konju.

100 Indijancev iz Severne Amerike.

Velika slika v večjih podobah: **Boj pri „Little Big Hornu“ ali Najskrajnejša obramba cestra.** 1624 1

Dve predstavi ob vsakem vremenu.

Popoldne ob 1/2.3. — Zvečer ob 8. — Blagajna se odpre ob 1/2. in ob 7.

Cene prostorom v Buffalo Billi: I. prostor 2 K, numeriran sedež 4 K, rezerviran sedež 5 K, sedež v loži 8 K, loža (6 sedežev) 48 K. — Otočci pod 10 leti plačajo polovico.

Preprodaja sedežev à K 5 — in K 8 — ob 9. ure dopoldne na dan, ko bo predstava pri

Otonu Fischerju, knjigarnarju v Ljubljani, „Tonhalle“.

V Tretu od 13. do 15. maja. V Zagrebu od 17. do 18. maja.

Na zahtevo lepi novi, veliki cenovniki, tudi po pošti brezplačno.

Lepa birmanska darila!

FR. ČUDEN

Št. 413. Zlati doublé uhani gld. 1—. Zlati 14 kar. gld. 3—.

urar in trgovce v Ljubljani edini zastopnik švicarskih tovarn Union.

priporoča p. n. slav. občinstvu svojo že obče znano, črez 20 let obstoječo trgovino z največjo

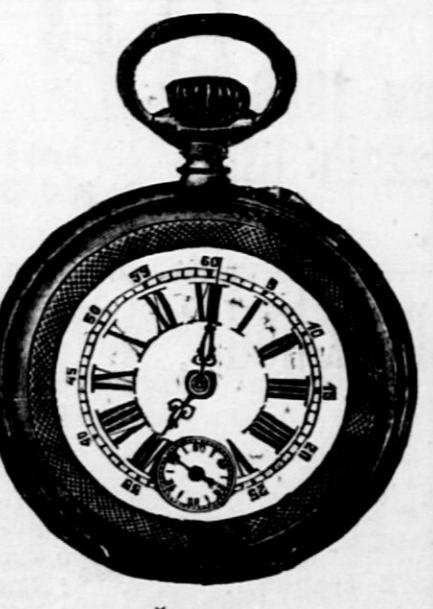
in najbogatejšo zalogo. Velika izbira finih briljantov, zlatih, srebrnih in nikljaščih ur

in veržic. — Namizna oprava iz kitajskega in pravega srebra ter najnovejši

okraski itd. — Posebno lepa in tako velika izbira za cenjene gg. ženine in neveste

po najnižjih cenah!

802 12

Št. 263.

Št. 274.

Št. 299.

Tula-srebrna cil.-remont. Srebrna cil. s 10 kamni in dvoj. Srebrna cil.-rem. s 6 kamni

z 10 kamni gld. 9—.

pokrovom gld. 7-25.

gld. 5 50.

Srebrne ure po 3 gl. Za poceni ure ne jamčim, ker si hočem ohraniti dobro ime.

Naznanilo.

Ljubljanski kamnoseški mojstri vljudno naznanjajo častitemu občinstvu, da bo kot dosedaj vsakateri imel zalogo nagrobnih spomenikov **edino le** na svojem delavniškem prostoru v Ljubljani, torej se tam pri novem pokopališču ne bodo prodajali in dobivali nikakršni spomeniki in tudi ne sprejemala naročila.

Opozarjam slavno občinstvo, da se naj od nikogar na novem pokopališču ne da pregovoriti za kako naročilo, ker se edino le zanesljivo, dobro in trpežno delo dobi naravnost pri kamnoseških tvrdkah v Ljubljani, bodisi za napravo novih spomenikov in grobnic ali za predstavljanje starih spomenikov in grobnic na novo pokopališče

Prosimo, naj se častite stranke kot dosedaj z zaupanjem obračajo do nas z zagotovilom točne, solidne in cene postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Čamernik. Feliks Toman.
Alojzij Vodnik.

V Ljubljani, 1. maja 1906.

1686 - 1

Stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo se odda za avgustov termin na Ambroževem trgu štev. 24.

1644 3

Tako se proda dobro idoča **trgovina**

s špecijskim in manufakturnim blagom v večjem mestu na Hrvăškem.

Vprašanja pod „Budučnost“ na upravn. „Slov. Naroda“. 1634 3

1634 3

Najboljši čas za sajenje do srede maja.

Iglasta drevesa

v 100 najplemenitejših vrstah in vseh velikostih. 1432 3

Rože

v najlepši izberi priporočajo drevesne šole =

Adalberta Faragó

c. kr. dvornega dobavitelja v Zalaegerszegu ob železnici Dunajsko Novo mesto-Nova Kaniža.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Naznanilo.

KAREL HOLINSKY

— mestni stavitelj in arhitekt —

1668 2

si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznani, da je preselil svojo

tehnično pisarno

v Wolfove ulice št. 12.

To priliko porablja tudi v to, da se najtopleje priporoča v mnogobrojna naročila projektov in proračunov za stavbe hiš, vil, cerkv, šol, različnih gospodarskih poslopij itd. itd.

Ni BUFFALO BILL v Ljubljani

važneje nego je otvoritev nove trgovine z modnim in manufakturnim blagom.

„pri slonu“

v soboto, 5. majnika 1906

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah 50

nasproti pošti.

1636 - 2

Več: prepričanje!!